

AMERIKA IN ANGLIJA SE NE VKLONITA JAPONSKI

Amer. in angleške ladje prihajajo v Swatov

Anglija in Združene države se ne vklonijo japonskemu ultimatumu. — Prihajajo še druge angleške in ameriške bojne ladje. — Admiral Yarnell pravi, da mora braniti ameriške državljane.

SANGHAJ, Kitajske, 23. junija. — Ameriške in angleške mornariške oblasti so odločno zavrnile japonsko zahtevo, da morata ameriški in angleški rušilec odpluti iz Swatova ter so podvojile svojo mornariško silo v pristanišču.

Vrhovni poveljnik ameriškega vojnega brodoma, admiral Harry E. Yarnell, ni hotel izdati povelja, da odpluje rušilec Pillsbury iz pristanišča in da odide 40 Amerikancev iz Swatova, ki so ga Japonci zavzeli.

Angleške oblasti naznanjajo, da so zavrnile japonsko zahtevo, da odpluje rušilec Thanet iz Swatova.

Včeraj je iz Swatova odpotovalo samo 20 angleških žena in otrok, vsi drugi Angleži in Amerikanci pa so ostali v mestu.

Ameriški rušilec Pillsbury, ki je včeraj med okupacijo Swatova štital Amerikance, je še vedno v pristanišču in se mu je danes še pridružil rušilec Pope.

Prišel je tudi angleški rušilec Scout in se je zasiliral poleg Thaneta.

Z rušilcem Pope se je pripeljal kapitan John T. G. Stapler, poveljnik ameriške pomorske patrolne v južni Kitajski. Stapler je opazoval drugo nevarno točko v Amoyu, kjer japonske bojne ladje blokirajo tuje naselbine v Kulangsu.

Ameriška obrežna topničarka Ashville bo jutri odplula iz Hongkonga v Swatov.

Dvajset angleških žena in otrok se je odpeljalo na nekem angleškem parniku v Honkong.

Ameriški, angleški in drugi konzuli so protestirali pri japonskih oblastih proti blokadi, katere so pričeli Japonci proti otoku Kulangsu 15. junija.

Blokada, katero so pričeli Japonci proti angleškim in francoskim koncesijam v Tiencinu 14. junija, ne kaže prav nič, da bi kaj ponehovala. Ameriški geeralni konzul John K. Caldwell še čaka na odgovor na svoj protest proti blokadi, ki ga je vložil pri japonskih oblastih.

Admiral Yarnell, ki je bil v Cinvangtau, je zavrnil japonsko zahtevo in je obvestil poveljnika tretjega japonskega vojnega brodoma admiral Oikawa, da je naloga ameriškega brodoma štiti in varovati življenje Amerikancev in njihovo lastnino in da bo izvršilo svojo nalogo.

Rekel je, da se Amerikanci ne bodo vmeševali v japonske vojne operacije, da pa bo Japonska odgovorna za vsako škodo, ki jo bodo japonske vojne operacije povzročile na ameriški lastnini.

United Press poroča, da sta ameriški generalni konzul Clarence E. Gauss in angleški generalni konzul sir Herbert Phillips na konferenci v Sanghaju sklenila, da bosta vsaka posebej zavrnila japonski ultimatum glede Swatova.

SANGHAJ, Kitajska, 23. junija. — Ameriški in angleški generalni konzul sta zavrnila japonsko zahtevo, da vsi tujci odpotujejo iz Swatova ter sta o tem obvestila japonske oblasti v Sanghaju.

Ameriški generalni konzul Clarence E. Gauss je vročil pismo obvestilo, ko je prejel sporočilo od ameriškega vrhovnega poveljnika v Aziji, admiral Harryja E. Yarnella. Gauss pravi v svojem sporočilu, da bodo Japonci odgovorni za vsako izgubljeno ameriško življenje in lastnino v Swatovu in da imajo ameriške ladje po pogodbi pravico prihajati v Swatov in odhajati.

General Franco je objavil svoj program

IMEL JE GOVOR NA ŠPANSKE DELAVCE. OBLJUBIL JIM JE SOCIJALNO PRAVICO. FRANCIJA BO ŠPANSKI VRNILA ZLATO

BURGOS, Španija, 23. junija. — "Nobenega ognjišča brez ognja, nobenega žepa brez kruha je prvi cilj mojega programa," je rekel general Franco ob priliki otvoritve nove železniške proge med Coruno in Zamoro.

V svojem govoru pred več tisoč španskih delavcev je gen. Franco hvalil delavce, ki so mnogo pomagali v državljanski vojni ter jim je obljubil socialno pravico.

"Kakor je Španija z odkritjem Amerike dokazala svoje moč in trdno voljo, tako je tudi sedaj premagala azijsko (rusko) revolucijo in gre zaupno naproti izvedbi svojega programa," je izjavil gen. Franco.

Po uradni cenzuri je v tuje države odšlo okoli 40.000 španskih otrok, večinoma v Anglijo, Francijo, Švico in Holandsko in mnogo teh se je že vrnilo. Glede otrok, ki so bili poslani v Rusijo, pa vlada velika negotovost.

SEVILLA, Španija, 23. junija. — Španski general Queipo de Llano ki se je ravnokar vrnil iz Nemčije se je o svojih utislih v Nemčiji izrazil naslednje:

"Nad nemškim narodom se čudim in ga občudujem, tako zaradi njegove žilavosti, kakor tudi zaradi uredbe in natančnosti vohaniške industrije. — Pred možno nemško armado imam največje spoštovanje.

"Fuhrer je po mojem mnenju moč, kakršnega Bog le redkokdaj pošlje kakemu narodu, da izvede visoke cilje. Njegova sila in dobrota sta občudovanja vredna. Njegova zunanost kaže mirno silo, ki ga dela prikupljivega."

De Llano pravi, da je nemški narod z ozirom na angleško okoljevalno politiko popolnoma miren.

Proti koncu je de Llano rekel, da je prepričan, da Nemčija ne želi vojne, da pa se je tudi ne boji.

PARIZ, Francija, 23. junija. — Ministrski predsednik Edouard Daladier se je sinoči odločil, da izroči generalu Francu špansko zlato, ko mu je Franco zagotovil, da bo Španija v slučaju kake evropske vojne ostala nevtralna.

Daladier bo zlato, ki je shranjeno v zakladnici Francoske banke, izročil Španiji, ko sodeš vse potrebno odredi.

Francova obljuba, da bo Španija za slučaj evropske vojne ostala nevtralna, je prinesel v Pariz francoski poslanik v Burgosu maršal Philip Petain, potrdil pa je tudi španski poslanik Jose Felix Lequerica.

Daladier hoče s tem pospešiti popolno prijateljsko zvezo med Španijo in Francijo, da bo brez skrbi zaradi neutrne meje proti Španiji.

Četudi ni bilo še nikakih po-

gajanj za vrnitev okoli 350.000 španskih beguncev, vendar upa francoska vlada, da bo general Franco odstranil vse ovire, da se bodo mogli begunci vrniti na Španijo.

NEMCIJA PAZI NA ŽETEV

Nemška vlada hoče naglo pospraviti žito s polja. — Mladina bo morala pomagati spravljati letino.

BERLIN, Nemčija, 23. junija. — Nemčija je letos izdala nenavadne odredbe, da varuje poljske pridelke in da bodo čimprej pospravljeni in s kar najmanjšo izgubo.

S celo vrsto odredb je bilo Hitlerjevi mladini in dijakom na vseh vsenčilih ukazano, da pomagajo pri žetvi in mlatvi.

Dijaki bodo delali na poljih od 15. julija, pa do 15. avgusta. Dijaki bodo iz vseh krajev Nemčije v skupinah prepeljani na kmetije in bodo nastanjeni po vaseh. Izjeme bodo dovoljene samo v izvanrednih slučajih.

Po končanem delu na kmetijah bodo dobili dijaki posebne izkaznice, brez katerih se ne bodo mogli vpisati v jesenskem semestru.

Zelo natančne odredbe so bile izdane proti požarom, da ne bi žito pogorelo. Vse stroje, ki jih bodo rabili pri žetvi in mlatvi, bo policija natančno pregledala. Lansko leto je bilo mnogo traktorjev pokvarjenih.

POGAJANJA O HRVATSKEM VPRAŠANJU

BEOGRAD, Jugoslavija, 23. junija. — Predno bo prihodnji teden knez namestnik Pavle odpotoval v Florenco na poroko Spoletskega vojvode, se bo nekaj dni vstavil na gradu Brdo, kjer bo sprejel hrvatskega voditelja dr. Vladimira Mačka.

V začetku prihodnjega tedna bo odpotoval v Zagreb načelnik vlade Dragiša Cvetković, da obnovi pogajanja z dr. Mačkom.

KRALJ ZOG SME V ANGLIJO

LONDON, Anglija, 22. junija. — Uradni krogi pravijo, da je angleška vlada dovolila bivšemu albanskemu kralju Zogu, da se sme naseliti v Angliji, toda pod pogojem, da tekoma bivanja v Angliji ne bo vodil nikake politične propagande.

AMERIŠKI MATERIJAL ZA JAPONCE

Japonska dobiva iz Amerike 57 odstotkov vojne materijala. — Tudi Anglija ji v tem pomaga.

WASHINGTON, D. C., 23. junija. — Združene države in Anglija ste dve državi, ki ste bolj kot katerakoli druga država odgovorni za to, da je Japonska mogla zgraditi tako močan vojaški stroj, ki ogrožaja njune interese v Aziji.

Leta 1938 so Združene države prodale Japonski bistvene vojne materijale, kot so deli za aeroplane, petrolej in staro železo, za \$174,851,435, kar je 57 odstotkov vsega vojne materijala, ki ga je Japonska kupila.

Anglija je s svojimi dominijami istega leta prodala za vojno potrebne materijale za \$63,379,547, Holandska za \$26,471,879, Nemčija pa za \$25,265,560.

Rusija je edina veselila, ki Japonski lansko leto ni prodala nobenega vojnega materijala.

Anglija in Združene države ste tedaj dobavili Japonski 77.76 odstotka vojnega materijala, ki ga je Japonska kupila v inozemstvu. Ta materijal more Japonska kupiti samo od demokratskih držav, kajti njene zaveznice v oči ga ji ne morejo dati. Japonska pa tega materijala sploh nima.

Združene države so bile leta 1938 glavni vir za japonske za-

loge petroleja, strojev, bakra, aeroplanov in avtomobilov.

Anglija ji je večinoma prodala gumij, usnje in rude ter azbest in miko.

MRS. RUBENS IZPUŠČENA NA SVOBODO

MOSKVA, Rusija, 23. junija. — Mrs. Ruth Marie Rubens, ki je bila pred poldrugim letom s svojim možem zaradi ponaredbe potnega lista in vojnega materiala v Moskvi aretirana, je bila izpuščena na svobodo. O svojem možu pa ne more ničesar izvedeti.

Mrs. Rubens je nekemu časnikarskemu poročevalcu rekla, da se boji, da je bil njen mož kot volun ustrelen. Rekla je, da misli, da je bil fašist, da pa bo ostala toliko časa v Rusiji, da dožene, kaj se je z možem zgodilo, ali kje se nahaja.

NOVA USTAVA ZA SLOVAŠKO

BRATISLAVA, Slovaška, 22. junija. — Slovaški kabinet je potrdil novo predloženo ustavo, ki določa, da je Slovaška republika, poleg tega pa je sprejel tudi postavbo, po kateri morajo Židje izstopiti iz armade.

SOVJETSKI ODGOVOR

Molotov je izročil angleškemu in francoskemu zastopniku odgovor na predloge. — Pogajanja so zastala.

MOSKVA, Rusija, 23. junija. — Medtem ko so včeraj listi naznanili, da sovjetska vlada ne more sprejeti novih angleško francoskih predlogov za medsebojno vojaško pomoč, je sovjetski komisar Vjačeslav Molotov angleškemu in francoskemu poslaniku vrnil odgovor na predloge.

Molotovov odgovor ni bil objavljen, toda je znano, da je rekel, da zadnji predlogi niso prav nič izboljšani in da niso niti novi.

Odgovor so prejeli angleški poslanik sir William Seeds, francoski poslanik Paul Emile Naggiar in angleški posebni odposlanec William Strang, ki je pred enim tednom došel v Moskvo v namenu, da pospeši pogajanja, da bo čimprej sklenjena pogodba.

Zadnje dni vse kaže, da Strang s svojim poslanstvom ne bo ničesar dosegel. Trije zastopniki so imeli z Molotovom štiri razgovore.

Sedaj je odvisno od Londona in Pariza, oziroma od ministrskega predsednika Chamberlaina in Daladiera, kaj bosta napravila, ali bosta vstrela ruskim zahtevam, ali pa bosta počakala, kaj bo storila Rusija. Vsebinska ruskega odgovora kaže, da se Rusiji prav nič ne mudi skleniti pogodbe in da je tudi brez premisleka niti ne mara skleniti.

Pa četudi bi bila prihodnje dni pogodba podpisana, se bo pogajanja še vedno nadaljevala, ker Rusija vstraja pri tem, da pogodba ne stopi v veljavo prej, dokler ni sklenjen tudi dodatni vojaški sporazum. Koliko vplivajo dogodki na Daljnem Istoku na pogajanja, ni mogoče dognati.

LONDON, Anglija, 23. junija. — Pomočnik posebnega odposlanca Williama Stranga, Harry Roberts, se bo iz Moskve preko Stockholma vrnil v London. Uradno se naznaja, da njegov povratak ni v nikaki zvezi s potekom pogajanj v Moskvi.

KAZEN ZA PETORČKE

MONTREAL, Kanada, 22. junija. — Kot pravi zdravnik dr. Allan Roy Dafce, nobene petorčke do sedaj še ni bila tepejena.

"Imamo lepo, majhno sobico," je rekel dr. Dafce. "Kadar se kaj pregreše, jih pošljemo v sobico in jih pustimo nekaj minut, da premišlujejo svoje grehe. Drugi kažejo na nje s prsti in pravijo 'ah, ah' in to jih ozdravi."

ITALIJANI HVALIJO MORNARICO

Nemška vojna mornarica bo mogla zadržati del angleškega brodoma. — Nemška mornarica je zelo močna.

RIM, Italija, 23. junija. — Z ozirom na nemško-italijanske mornariške pogovore v Friedrichshafenu, čijih izid italijanske časopisje označuje kot zelo važnega ter trdi, da boste obe mornarici trdno sodelovali, izjavlja list "La Tribuna", da sedaj tudi obe mornarici, kot armadi, predstavljata mogočno silo, pred katero imajo spoštovanje celo oni, ki so se včeraj mislili, da imajo neomejeno moč na morju.

"Anglija, ki je nekdanj premagala nemško brodomarico," piše "La Tribuna", je po končani vojni mislila, da je Nemčija kot pomorska sila odstranjena, toda v tem se je zmotila, kajti tudi v vojni mornarici se je vse od temelja premenilo."

List dalje pravi, da je nastala nova nemška mornarica, ki že sedaj predstavlja močno silo, ki bo mogla v slučaju vojne zadržati del angleškega brodoma v severnih morjih.

List proti koncu pravi, da so razgovori mornariških poveljnikov v Friedrichshafenu dovedli do skupnega delovanja obeh mladih mornaric in s tem povečali skupno vdarno silo.

BERLIN, Nemčija, 23. junija. — Na povabilo nemškega zračnega ministra maršala Hermannja Goeringa bo podtajnik italijanskega zračnega ministrstva general Valle proti koncu junija prišel v Berlin.

Tekom obiska bo prišlo tudi do sporazuma glede sodelovanja obeh zračnih sil.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJOČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE 50c (Poštuna plačana)

Vsoto lahko poljete v znakah po 2 oslroma po 2 centa.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupaša, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.00
Za štiri leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1241

POŠILJATELJI brez podpisov in osebni ne morejo prejeti. Denar za naročnino naj bo blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nazn tudi prejšnje bivališče naznati, da hitreje najdemo naslovnika.

KOLONIALNE ZAHTEVE ITALIJE

V "Giornalu d'Italia" razlaga njegov ravnatelj Virginio Gayda italijanske zahteve glede kolonij.

Gayda piše med drugim: "Vsaka izmed štirih evropskih velesil ima pravico do tolikšnega kolonialnega ozemlja, kakor odgovarja njenemu prebivalstvu in njenim življenjskim potrebam. Dočim ima Francija s svojimi 42 milijoni prebivalci okoli 12 milijonov kv. km kolonialnega ozemlja, Anglija pa s svojimi 46 milijoni prebivalci okoli 7 milijonov in pol kv. km kolonij (brez dominionov), je Nemčija sploh brez kolonij, Italija pa je s svojimi 45 milijoni prebivalcev imela pred abesinsko priključitvijo le okoli 2 milijona in pol kolonialnega ozemlja. Najelementarnejša pravica zahteva revizijo tega posestnega stanja med velesilami. Italija in Nemčija se v imenu te pravice obračata samo na Anglijo in Francijo. Ako se bosta ti dve državi upirali pravičnejši razdelitvi kolonialne posesti bosta izzvali vojno, ki jo bo mogoče upravičeno imenovati fatalna eksplozija razredne borbe med nardi. S tem pa bosta obe zapadni velesili tvegali svoj lastni obstoj."

Gaydov članek je vzbudil v političnih in diplomatskih krogih veliko pozornost. V njem se prvič konkretno označujejo italijanske kolonialne zahteve kot teritorialne zahteve, obenem pa se s tem konkretno obočuje tudi italijanski življenjski prostor.

V diplomatskih krogih smatrajo Gaydov članek za prvo utemeljevanje skupnih italijansko-nemških kolonialnih zahtev, ki se postavljajo ne le nasproti Franciji, temveč tudi nasproti Angliji čeprav so lanski velikonočni sporazum med obema državama mnogi tolmačili tako, kakor da so vsa teritorialna vprašanja med Italijo in Anglijo že definitivno urejena.

USODNA ZMOTA.

V goriško bolnišnico so rešili. Čeprav je bila zdravniška pomoč takoj pri roki, je žena Čelanova, ki je pomotoma izpilila večjo količino solne kisline, podlegla poškodbam.

SE IMATE PRILOŽNOST NAROČITI TE ZANIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIRK SE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VREDNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja SEŠT KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM" Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave Spisala MARIJA AHAČIČ
6. Ura čiščenja

VSEH SEŠT KNJIG za \$1.35

Naročite pri:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

BREZPOSELNI DOBIVAJO ŽIVEŽ

Prizor v trgovini v Rochester, N. Y., kjer brezposelni za reliefne izkaznice dobivajo živež.

Najstarejše misijonsko središče Slovencev

Tam, kjer umira sivi starec Kras in izroča ob poslednji skali svojo srčno kri, ki jo je skopuško izsesal svoji zemlji, v naročje sinje Adrije, na poslednji skali, tesno nad vodami Timava, ki ga je že Virgil opeval, stoji danes Štivan, z močvirjem ob vznožju in z morskogladino ter furlansko nizino pred seboj.

Tukaj nekje je postavil Jurčič svojega Basnigoja, katerega je lepa Vida izdala, pa se ji je v vrteglavih Benetkah vendar po Krasu stožilo in je zato prišla semkaj umreti.

Tu nekje se je pred leti sprehajal osamljeni starec Askere, ko mu je devinski študent Plesst nabiral jadranske biserje za njegov usihajoči vrecec poezije.

Tu ob prvih kraskih skalah so se ob svetovni vojni bojevale toskanske brigade proti avstrijskemu orlu za svojo domovino. Tekla je kri, da bi gnala "ulinske kamne tri."

Tu nekje teče že več kot eno tisočletje meja med Slovani in

Romani, nekoč pa je tekla ne daleč od tu tudi interesna sfera med benesko republiko in avstrijsko monarhijo.

Tu je bila pred malo več kot dobri stoletjem še poslednja vas kranjske vojvodine in arhidijakonat goriške nadškofije.

Tu sem postavljajo nekateri zgodovinarji naselja prvih kršćanskih anaboretov iz Ogleja z njihovo solo, katero je mimo grede s svojim obiskom počastil sv. Hjeronim na poti v svojo domovino. Vsekakor, pa je bil tukaj že v početku šestega stoletja slavní benediktinski samostan razdeljan od Obrov, pa zopet postavljen, v katerem so hranili slovití evangelijski rokopisi.

Štivan je bil nekoč misijonsko žarišče za svoje vzhodno zaledje. Naraslo močvirje ob Timavi je v 18. stoletju samostan onemogočilo. Bil je zatrt.

Ostala pa je tukaj matična župnija vsega Krasa, ki še danes hrani matrike, urbarje in katupane od 16. stoletja sem. Tri sto let po zatrtju štivanskega samostana so devinski grofi Thurni ustanovili nov servitski samosan za obzidjem svojega gradu. V samostanu se je mučil s slovenščino Alaslo di Sommarippe. Cesar Jožef je ta samostan uničil. Vanj je nato štivanski arhidjakon preselil svoj sedež in prepustil tako staro štivansko cerkev popolni samoti v močvirju tik morja.

Poslednji udarec ji je nato zadela svetovna vojna. Danes noli preperelo gotso zidovje svoja gola rebra iz močvirja proti nebu, viharju in dežju v žrtev.

Toda za zgodovinske znamenje.

mitosti budno oko nove Italije na tem mestu ni šlo neopazno mimo. Ne več doli v močvirju, pač pa gori nad križiščem goriške ceste s tržaško, na živi skali, stoji nova monumentalna cerkev sv. Ivana.

Siroko in visoko kamnito stopnišče te pripelje iz ceste na iz skale izsekano ravan, na kateri stoji nova cerkev, zgrajena v zamisli pravokotnega križa iz dveh prečnih ladij, kateri družijo v sredini kupola. Procelje srednje ladje in obe prečni stranici krasi široko križno stebrišče iz kraskega kamna. V sredini stebrišča v pročelju je monumentalna vhod.

Ko odpreš ta vrata, kar ostrmiš od blešku samega kraskega marmornja, s katerim je obložena vsa cerkvena notranjščina.

Glavni oltar vrh teh marmornatih stopnic se zdi kakor naravni sklad sesterih kamnitih plošč, ki leže v raznih barvah druga vrh druge. V sredini jih veže kot antependij ena sama pravokotna pročeljna plošča okrašena s starokrščanskimi figuralnimi ertami. Kot mala utež za spodnje plošče čepi v sredini oltarja majhen, a srčan tabernakelj.

V podobnem slogu sta izdelana tudi oba stranska oltarja samo da nosita vsak svojo kamnito soho Matere božje izredne umetniške vrednosti.

V istem slogu je tudi marmornata obhajilna miza. Okrogli beli stebriči brez baz in pakljelov nosijo črno obhajilno mizo, brez vsakih arhitravov in okrasov.

Nekaj posebnega v tej cerkvi so črnogorjeve slike. V velikih dimenzijah so zarežane v omet z obsenčenimi ertami podobe Janeza Krstnika, Petra in Pavla in Kristus. Zdi se kot nekaj starokrščanski linealni slog. Vsekakor je to resen poskus, ki je vreden, da se ogleda.

Celotno cerkveno opremo: križev pot, klopi, svečnike, oltar, epovednice, stopnišče in vse podrobnosti je gotovo iz

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna skušnjava Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

AKO NAMERAVATE OBISKATI

SVETOVNO RAZSTAVO

boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-

Amerikanski

Koledar

ZA 1939

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

(Lahko pošljite vsto v poštah
znakah po 2 oziroma po 3 centu)

Peter Zgaga

V Clevelandu sem bil tri tedne in tri dni. Dovolj je bilo. Takih "počitnic" nočem več. Vsi so mi ustrezali na vse mogoče načine, niti ust mi ni bilo treba odpreti, pa so že uganili mojo željo, toda trle so me druge skrbi in težave, ki sem se jih slednjic iznebil.

V središču oziroma osrčju Clevelanda sem bil samo dvakrat ali trikrat.

— To je mestna hiša, — so mi razkazovali spremljevalci. — to je Public Library, to je pa Union postaja.

Zdi se mi, da sličejo moderna ameriška poslopja kakor jajce jajcu. Nekatera so razpotegnena, nekatera silijo v višino. Bistvene razlike pa ni nobene. O kakšni lepoti in govora.

— Boš videl se tisti building, — so me silili prijatelji, — pa še tisto hišo bomo šli gledati in še tisto.

Komaj sem se jim ubranil. Kajti hiša je hiša. Zame nima nobene privlačnosti.

Ko sem bil pred leti na farmah, me je zanimala prva farma. In pozneje sem se komaj ubranil farmerjem, ki so me, ponosni na svojo lastnino, silili: — Pojdi, ti bom farmo razkazal.

Vse so enake. Razlika je le v obsegu in rodovitnosti zemlje.

To je seveda moje mnenje, ki ga nočem nikomur vsiljevati.

Navzlic temu sem se pa v teh 3 ali 4 tednih dobro odpočil.

Olkar sem odpotoval iz New Yorka, pa do danes, nisem imel ne slovenskega, ne angleškega časopisa v rokah.

In to je odlihi, po katerem z radostjo je tisti hrepeni, ki mu je čitanje listov vsakdanje opravilo.

Od drugih sem zvedel, da sta bila angleški kralj in kraljica na Svetovni razstavi v New Yorku, da jima je priredil predsednik Roosevelt povsem domač piknik v Hyde parku; da Čehi dezertirajo na Poljsko ter da Hitler in Mussolini kujejo nove naklepe.

Podrobnosti ne vem, in Boga zalivalim, da jih ne.

V ponedeljek bom namreč zopet spet tam vpregel, kjer sem izpregel pred mesecem dni. In kmalu mi bo začela poganjati politika iz ušes in od vsepevsod.

Clevelanda ne bom tako zlepa pozabil. Doživel sem marsikaj značilnega, dosti videl in dosti slišal.

Na nekaj pa moram opozoriti čitatelje Glasa Naroda in slovenske javnost v Ameriki.

Kakor veste, je naš kulturni in narodni delavec Mr. Anton Grdina ves vnet za naravne in naše domače lepote. V svoji cbrti se že sedem let ne udejstvuje. Vse je prepustil svojim sinovom ter se posvetil filmu.

V stari domovini ima več zastopnikov, ki filmajo zanj naše najlepše kraje, sam pa potuje po Ameriki od slovenske do slovenske naselbine in posname vsako našo zanimivost.

Slov. javnost, ki si ob ogledu Grdinove predstave, že zdaj opozarjam na čudovit prizor:

Krasen vrt. Tisoči in tisoči vrtnic — samo cvetje vseposvodo. Božji mir počiva nad to čudovito lepoto. Nič se ne gibne in ne gahe. Iznenada se pa izluščita iz temne sence širokoliste plantane dve postavi. Bližata se počasnih korakov. Občudujeta cvetje, ga duhata in trgata.

To je prva filmska slika, ki se je Tonetu Grdini temeljito ponesrečila. Dvoje mladih deklet bi moral privabiti med cvetje, pa je privabil — Jožeta Plevnika in Petra Zgaga.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 1.40
\$ 4.50	Din. 2.90
\$ 6.80	Din. 3.90
\$ 10.25	Din. 5.90
\$ 20. —	Din. 10.90
\$ 39. —	Din. 20.90

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12. —	Lir 200
\$ 20. —	Lir 300
\$ 37. —	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 187. —	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljamo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Društva, ki nameravajo prirediti dramatične prireditve, opozarjamo na:

IGRE

ki jih imamo v zalogi.

Edda, drama v 4. delj.	50
Marta, Roman v Richmondu, 4. deljaja	50
Prepeluh, narodna pravljica v 6. deljajih	45
Tončkovje o sene na Mislavcu secer. Mladinska igra s petjem v 8. deljajih	50
R. U. K. Drama v 3. deljajih s predigro. (Čapek), rez.	45
Kovizar, 5. deljaj, igra vezana	75
Vrtinec, drama v 3. deljajih	45
Za kralj in svobodo, grokša v 5. deljajih	55
1. Judski oder:	
5. sv. Po 12 letih, 4. deljaja	50
11. sv. Zapravlilvec	50
12. sv. Škoph	50
Zliska ljudskih izgovorov:	
3. šopile. Nila bud zemlja, Sv.	50
Neža, Sanje	50
13. snopile. Vestaška, Smrt Marje	50
Devine. Marjita otrok	50
14. snopile. Sv. Moštan, Junakinja	50
dedlica. Materin blagoslov	50
15. snopile. Turki pred Dunajem	50
Pabjola in Neža	50
20. snopile. Sv. Just; 1. jubelen	50
Marjinega otroka	50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 ST., NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

A. FRENCEL:

MAŠČEVANJE

Kdor je bil v preteklem stoletju kdaj v Moskvi, se je brez dvoma, mimo drugih znamenitosti, ogledal tudi slavno Hludovo kopališče, ki je bilo glede na razsežnost in krasno opremo tedaj pač edinstveno na svetu. Bratje Hludovi se niso zmenili za stroške, da so le zgradili nekaj veličastnega in sijajnega. Saj so si to izlasko privoščili, zakaj Hludovi so bili najbogatejši Moskovčani. Temelj njih neizmernemu bogastvu je bil postavil njihov ded iz dohodkov, ki mu jih je donosalo njegovo razsežno trgovanje s Perzijo in Turkestanom. Kupčija je bujno cvetela, saj ni bilo na tem trgu skoraj nobenih tekmecev.

Seveda je bila zveza s tem deželama v času, ko ni bilo še železnice, jako težavna, nerodna in nevarna.

Če je bil tovar izredno dragocen, tedaj se je zgodilo, da so buharski ali perzijski trgovci osebno spremljali svoje karavane in so sami sklepali kupčije v Moskvi.

Seveda — pa se niso vsi zmeraj purnili v svojo domovino. Marsikateri trgovci je brez sledu izginil ko je sklenil kupčijo. Njegovi svojci so pač mislili, da se je njemu in njegovemu spremljevalcu na poti domov kaj pripetilo. Brez dvoma so postali žrtve roparjev, ki so jih pomorili.

"Allah je dal, Allah je vzel." Tako so se prav po orientalsko potolazili in sin in dedič je, kot bi se ne bilo nič zgodilo, trgovač dalje s starim Hludovom.

V Moskvi pa so si prišepetavali, da gostje mesta, ki so tako brez sledu izginili, sploh nikoli niso bili odšli iz Moskve. Pravili so, da so jih tisto noč preden bi bili trgovci morali odpotovati v sponjo pobili in njih, s kamenjem obtežena trupla, skozi skrivno odprtino potolazili v odvodni kanal, ki je vodil iz palače Hludovih naravnost v reko Moskvo.

Ali so bile to govorice resnične ali ne, ni bilo nikoli domniano. Sploh pa, kdo bi se bil upal očitati kaj Hludovu, čigar vpliv z naglim obogatitvijo od dneva do dneva bolj naraščal. Njegovo trgovanje se je razvilo bolj in bolj, in ko je umrl, ni njegov sin samo ohranil milijonske dedšine, marveč jo je znal tudi povečati tako da so vnuki prevzeli naravnost kraljevsko bogastvo.

Žilavo se je pa v ljudstvu ohranilo ustno izročilo o nastanku bogastva, in ko so začeli bratje zidati veličastno kopališče, so si ljudje prišepetavali, da se je to zgodilo v zadostneje za dedove zločine. Trgovanje z orientom pa se je medtem že zdavnaj razvijalo po evropskih načinih. Koravane je nadomestila lokostrelja. Na površje brzojav. Trgovci iz orientu so se vozili v udobnih spalnih vagonih v Moskvo in so se po izvršenih kupčijah zdravi in točno po želji v domovino. Tudi od bratov Hludovih se je zdaj ta, zdaj oni odpeljal k svojim muslimanskim trgovskim prijateljem in nikomur ni prišlo niti na mar, da bi se bil domislil, na kako grozečo nevarnost krvnega maščevanja. Saj niso bile govorice o dedovih zločinih niti malo dokazane, in od tej je tudi že minila doba dveh človeških rodov.

Nekoč je sedel najstarejši od Hludovih bratov, Aleksej, leč notri v Aziji, v mestu Buhari pri svojem starem trgovskem prijatelju Kadiru in je kadil igareto za cigareto, medtem ko je sivolasi Buharčan vlekel iz svoje dolge pipe na vodo. Kupčijske zadeve sta bila že zjutraj sklenila v zadovoljstvo obeh. Zdaj so padale le redke besede, zakaj daljši pogovori se ne ujemajo z orientalskim pojmovanjem olike in spoštovanja. Kadir je razmišljal pač o tistih davnih budih časih, ko so on kot mladenič in vsa njegova družina zaman čakali, kdaj se vrne njih oče in družinski poglavar iz Moskve; nikoli ga niso dočakali.

Medtem je dvignil svojo doslej sklonjeno glavo in je dejal: "Slišal sem, da si dal ti in tvoji bratje v Moskvi sezidati prekrasno kopališče. Ves svet govori o njem in je poln hvale o vas. Storili ste Bogu všečno delo. Allah ima snago rad, zato so vse naše molitve združene z umivanjem. Pravijo, da ste dali kopališče sezidati v čast svojemu dedu. Ali je to res?"

Hludov ni opazil, da je bilo to vprašanje hkrati zvijačno. In ni videl, kako ga je starec pražiče pogledal. Samo to je mislil, kako vprav mohame-

danci častijo svoje prednike, in je odvrnil:

"Ti sam najbolje veš, da mora vsak pošten človek častiti spomin prednikov!"

Zdelo se mu je, da je modro odgovoril, in zadovoljen je izpil čašico turške kave, ne da bi bil opazil, kakšen vtis so njegove besede napravile na Kadirja.

Pogreznil se je v globoko razmišljanje. Torej ga njegove slutnje le niso varale! In pred njim sedi najstarejši vnuk morika njegovega očeta; dobro ve za zločin in se vendar upa uživati gostoljubnost umorjenčevega sina. Njegove besede vendar niso bile nič drugega kot potrdilo strahotne sumnje. Deda maščevanje ni moglo več doseči, tem bolj pa naj zadene vnuka! Pa ne tu v Buhari, zakaj gostoljubje je bilo sveto in ga je varovalo.

"Moja duša je vselej vesela, kadar te vidi. Dodeli mi srečo, da sprejmem od mene darilo, ki je tebe vredno."

Vstal je in izginil skozi vrata. Ko je čez nekaj časa stopil spet v sobo, sta šla za njim dva povsem dorasla, prekrasna tigrina. Tudi Hludov je vstal. Dasi ni bil človek, ki bi ga moglo hitro kaj vznemiriti, se mu je za hip vendarle ustavilo srce.

Pa le za hip — in že je bil pri sebi.

"No, kako ti ugaja?" je vprašal Kadir.

"Čudovito! Krasno! Pa sta tudi ukročena?"

"Saj vidiš! Tale je Ančar, tale pa Sejtian. Oba so še kot mladička ulovili na lovu ob Anu Dariju. Staro so ustrelili. Zdaj sta povsem ukročena in vzgojena. Mi, Buharčani vemo, kako se taki stvari streže!"

"Torej praviš, da zares nista nič nevarna?"

"Ali bi ju sicer pustil, da takole svobodno hodita po hiši? In ju ponoči trpel v spalnici?"

Le nekaj je starec zamolčal: da postanejo tudi ukročeni tigri v dobi pojanja muhasti in nevarni in da tedaj vsi umetno zamorjeni nagoni roparske živali, nenadoma vzplamtejo.

"Torej vzemi moja dva ljubljena! Naj tebe prav tako razveselujeta kot sta mene! In kadar ju boš pogledal, se spomni svojega sivobradega

gostitelja v daljni, s soncem prešinjeni Buhari."

Tako je Hludov postal lastnik dveh mogočnih buharskih tigrov samcev.

Po srečno prestali vožnji sta se Ančar in Sejtian čudovito naglo vživela v nove razmere. Zares sta bila izvrstno ukročena in domača. Hludov ju je po dolgem preudarjanju izpustil iz prevozne kletke in ju vzel v hišo. Kmalu se ju niso prav nič bali niti uslužbenici niti gostje, dasi ta dva nova člana hiše nista bila kdove kako prihična.

Preteklo je več mesecev in ničesar hudega se ni pripetilo. Pa je Hludov uspešno nekoliko da je sklenil imenitno, jako dobičkonosno kupčijo in to stvar je bilo treba zaliti. Stara Moskva ni bila v zadregi glede za zabavišča in prostora, kjer se je mogel človek brez iznebiti denarja. Že se je danilo, ko se

(Nadaljevanje na 4. str.)

Primorske Vesti

NESREČA V GORICI.

29. maja se je pripetila na spodnjem soškem mostu v Gorici huda prometna nesreča, ki je zahtevala štiri človeške žrtve in povzročila tudi veliko materialno škodo. Na mostu se je prevrnil in priklonil voz tovornega avtomobila, težko natovoren z lesom, podrl mostno ograjo in palnil čez njo tri vojaške, nekega kolesarja pa pokopal pod seboj.

Tovorni avto se je odpravil iz Idrije z 20 tonami lesa. Ko je v Gorici zavil preko mosta proti Ločniku, se je priklonil voz močno nagnil in na mostu prevrnil. Velik del tovora je porušil cementno ograjo in padel na prod ob Soči. Les je potegnil seboj tudi tri vojaške bližnje standreške vojašnice. Voz sam pa se je zvrnil na

20 letnega delavca Karla Cantaruttija, ki se je s kolesom vračal iz Ločnika domov v Standrež. Delavec je bil pri priči ubit. Tudi od vojakov se je eden ubil na produ pod mostom, druga dva pa sta dobila smrtne poškodbe. Sicer so ji na reševalci kmalu prihiteli na pomoč in so ju odpeljali v gorisko bolnišnico, toda še v noči sta poškodban podlegla.

PRI DELU UMRL. ZADET OD KAPI.

Dne 31. maja je v tržiški ladjedelnici sredi dela omagal 36 let stari Josip Črnigov. Njegovi tovariši so ga takoj odnesli na tovarniško rešilno postajo. Od tam je bil prepeljan v bolnišnico. Še preden pa ga je zdravnik pregledal, je Črnigov umrl. Podlegel je srčni kapi.

POPLAVE V ISTRI.

Zaradi zadnjih nalivov so nastale ponekod tudi v Istri večje in manjše poplave. Nad piransko okolico se je utrgal oblak. Burja in nalive sta že suna napravila veliko škodo po vseh vrstovih in nasadih, proti večeru pa je tudi Draginja prestopila bregove, in se razlila po nižini ob Piranskem zalivu in posebno okrog Sijol. Vodovje je preplavilo ogromen kompleks njiv. Po dosedanjih ocenitvah gre škoda v stotine.

V TOLMINSKIH GORAH

Je bil pred dnevi aretiran 39 letni France Pašič iz Trsta. Kakor poročajo, je obmejnim milicnikom izjavil, da je nameraval zbežati v Jugoslavijo. Milicniki so ga odvledli v tolimnske zapore.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani. Čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter pregodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega roparstva, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Pričlovejo ga med najboljšje sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzile temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finčgar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanco, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala njeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srca nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvahijo iz človeka samo smeha, pač pa krohot. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko je človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzile temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIŠ. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolimnskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikanu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi. Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in pristrne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vaše. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VIŠOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Višoka kronika" sta najboljši dela pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljše prevoda si skoraj ne moremo želeli. Cena 85c.

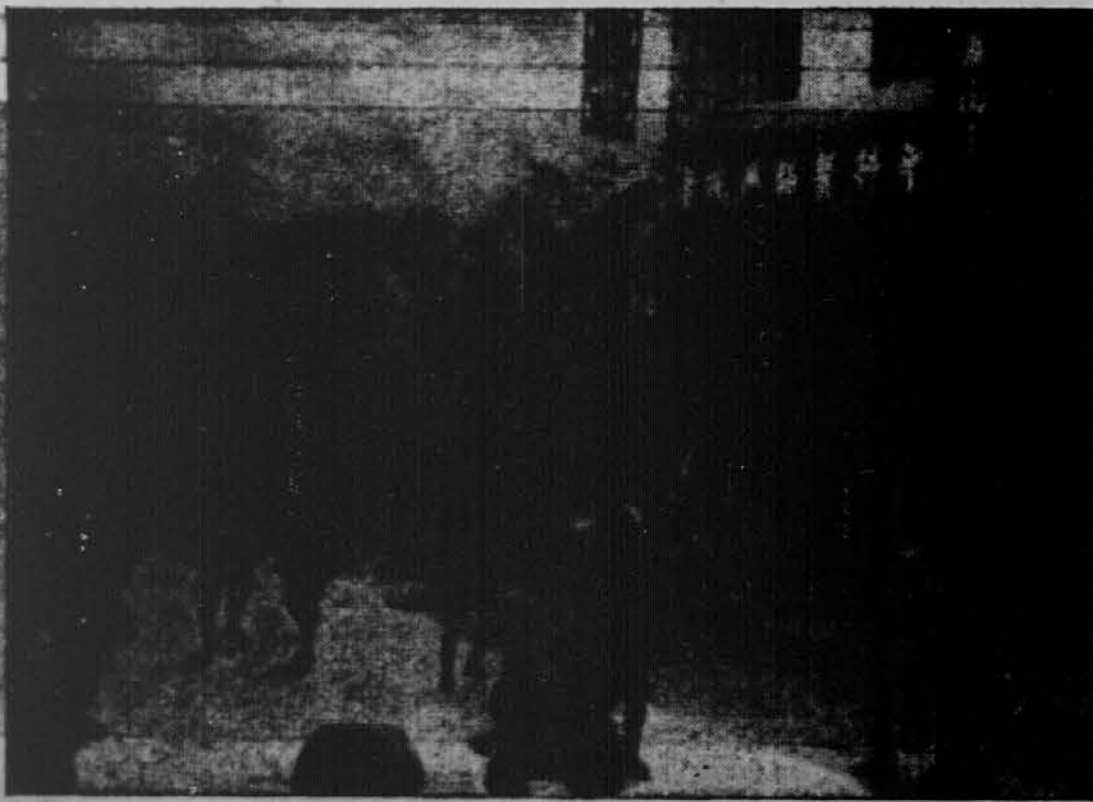
ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejšje delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živel v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

HŌI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

IZ KITAJSKO-JAPONSKE VOJNE

Prizor v začetni kitajski prestolnici Pekingu ob času japonskega zračnega napada.

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

42

Stolberg mu v pozdrav priklina in potegne zvonce. Sluga mu odpre in ga pelje v hišo. Vila bankirja Niemanna je bila zelo razkošna, pa tudi zelo prijazno opremljena. Njegova visoka, močna, pa vendar vitka postava pride v salonski obleki do popolne veljave. Četudi se ni oblačil pretirano elegantno, vendar je izgledal vedno zelo dostojanstven.

Sluga ga pelje po dolgem, z dragocenimi preprogami pogrnjenem hodniku v sprejemno sobo, ki je bila vsa s škrlatom opremljena. Tudi tla so bila pogrnjena s škrlatno preprogo, na kateri je še ležalo nekaj dragocenih perzijskih majhnih preprog. Goboki stoli v škrlatni barvi stoji okoli okroglega mize iz črnega marmorja in na težkih izrezljanih nogah. Črna miza je bila v sobi edini predmet, ki ni bil škrlatno rdeč. Tudi stene so bile pregrnjene z damastom iste barve in ravno tako so tudi zastori pri oknih in vratih iz židanega damasta. Pri vsej elegantnosti pa je soba zelo prijazna, kakoršna je komaj najti med sprejemnimi sobami. Na stenah tudi vise dragocene slike v širokih zlatih okvirjih. V sobi je bilo prijazno, domače ozračje.

V tej sobi sprejme gospod Niemann svojega gosta. Tudi Niemann ima salonsko obleko in pri tem je njegova siva, izrazita glava posebno značilna.

Svojega gosta prisrčno pozdravi. Stolberg pa mu pravi odkrito in neprisljano:

"O, kako je tukaj domače! Tukaj je mogoče videti, da je v hiši skrbna gospodinja. Drugače naravnost sovražim takojmenovane sprejemne sobe, kajti v njih je mraz, kot ne bi bile nikdar zakurjene."

Niemann se smeje.

"Da, da, moja žena imenuje take sprejemne sobe vedno 'mrzla krasota.' Tudi jih ne more trpeti in zato si je urenila prijazno sprejemno sobo. In če vam je všeč, moreva tu kaj počakati mojega bodočega zeta. Se je že naznanil in bo kmalu tukaj."

Stolberg se zasmeje in pravi prostodušno:

"Veseli me, da mi enkrat ni treba jesti v hotelu. Tukaj je pri vsej odličnosti zelo domače."

"Ali kuhinja v hotelu ni dobra?" vpraša Niemann.

"Mislim, da je tako dobra, kot le more biti kaka hotelska kuhinja, toda vedno je hotelska kuhinja. Zadržim sem v vasi v gostilni pri 'Črni ovi' naročil bravino v omaki s emoki, v spomin na moja mlada leta. Izborna mi je teknilo, prav domača kuhinja."

Smeje in dobrasrčno ga Niemann pogleda.

"S tako jedjo vam najbrže ne morem postreči. Ko bi vedel, da vam je to najboljša jed, bi jo pri kuharici naročil. Že petindvajset let je pri nas in kuha zelo dobro; tudi prav domače jedi, če jih hočem imeti. Tudi mene p rime včasih taka želja. Sicer pa upam, da boste neocaj zadovoljni."

"O tem sem prepričan in sem popolnoma pripravljen, da bom pridno jedel," odgovori Stolberg zadovoljno.

Tedaj pa zaslišita zunaj avtomobil in nekaj minut zatem odpre sluga vrata in v sprejemno sobo stopi gospodarjev bodoči zet — Hans Dornack.

Dornack pozdravi bankirja in radovedno pogleda Henrika Stolberga.

"Moj dragi Hans, predstaviti te hočem gospodu Stolbergu, saj veš, da je tvoj sosed na nekdanjem Erlachovem posestvu. Dovolite, gospod Stolberg — gospod Dornack."

Oba mlada moža si poizvedujoče pogledata v oči. Hans Dornack je o Stolbergu že dovolj slišal, da bi se zanj zanimal. Pred vsem je vedel, da je zelo bogat, da si more kupiti tako posestvo, kot je Erlachovo. Poleg tega pa mu je njegov bodoči tast povedal že dovolj o njegovih premoženjskih razmerah. To mu je ugajalo in ga je napolnilo z zavistjo. Ko bi imel le majhen del njegovega premoženja, potem bi se še mogel rešiti vezi, ki si jih je le prerad naložil, in bi takoj Sento pripeljal na svoj dom. Tudi sedaj mu stoji nasproti z zavidnimi občutki in se čudi, kako je Stolberg še mlad, kajti smatral ga je za mnogo starejšega.

In priznati si mora, da je novi posestnik zelo odlična in nikakor nepomembna osebnost. Četudi ni bil itako lep kot on in so bile poteze njegovega obraza zelo odločne in skoro trde, ga pi vrsem tam ni bilo mogoče prezreti. Dornack pa si pravi, da bo zelo pametno z njim živeti v prijateljskih odnosih. Zato mu s p rikupljivim nasmehom iztegne roko.

"Veseli me, vas spoznati, gospod Stolberg. O vas sem slišal že mnogo zanimivega, da sem si želel vas spoznati."

Stolberg ga poizvedujoče pogleda navzdol, kajti bil je skoro za celo glavo višji kot Dornack in šele po kratkem obotavljanju prime njegovo roko. Nekaj mu v potezah na Dornackovem obrazu ni bilo všeč. Okoli ustnice vidil lahko potezo, ki kaže, da je neznačajan, toda to je znal prikriti s prijaznim nasmehom. In Dornackova zunanost izdaja preveč gizdavosti, katere niti pri ženskih ni mogel trpeti, pri moških pa mu je bila naravnost zopna. In Stolberg pravi mirno:

"Prav malo boste poplačani s tem, ako mene poznate, gospod Dornack. Ako pričakujete v meni zanimivo osebnost, tedaj boste razočarani."

Stolberg Niemannu ni prav nič prikrival, da je kmečki sin, ki je v Ameriki po srečnem naključju prišel do velikega bogastva. Kako je bilo to naključje, je Niemann vedel, da pa je doma v tej okolici, mu Stolberg ni povedal. To se mu ni zdelo važno. Niemann o tem ni govoril z nikomur, tudi ne s svojim zetom. O privatnih zadevah svojih trgovskih znancev ni govoril.

"Ne bom razočaran, gospod Stolberg, kajti to mi pove vaša zanimiva zunanost," odgovori Dornack gladko in ljubeznivo. Stolberg pa si pri svojem poznavanju ljudi misli: "Samo da ta človek ne bi bil tako gladek in lep; zadaj za njegovimi obnašanjem ni prav nič."

Toda pride mu nasproti z uljudnostjo, katero mu je bil po svojem mišljenju dolžan kot sosedu in bankirjevemu zetu.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT
216 W. 18th St., New York, N. Y.

MAŠČEVANJE

Nadaljevanje s 3. strani.

je Hludov peljal s tistega veseljačenja domov.

Ves je bil utrujen in glava mu je bila težka, kar ni bilo čudno glede na množico zaužitih pižac. Šel je po širokem stopnišču navzgor v svojo delavnico in je vstopil. Pri tem je vrata odprl in zaprl bolj hrupno kot sicer — in ali zaradi polmraka, ki je bil v sobi — ali zaradi neprespane noči — je še butnil v stol, ki je lopnil na tla z velikanskim truscem. Kar je bilo zaradi tišine v hiši slišati še bolj glasno kot podnevi.

Tedajci je Hludov zaslišal divje puhanje in renčanje.

Pogledal je v osrednje odkoder je prihajalo puhanje in je zapazil Ančarja, ki ga ni veselo pozdravil kot navadno, marveč je čepel na trebuhu in bil pripravljen za skok. Razločno je videl leket obeh oči, ki so bile z vso besnostjo uprte vanj.

Tu je bilo njegovo življenje na tehnični, če se ne bo brž postavil v bran.

V hipu je bil trezen: ne utrujenosti ne pijanosti ni čutil več. Naglo je potegnil iz žepa svoj težki samokres, ki ga je imel zmeraj pri sebi, in je zverino ustrelil med oči, vprav takrat, ko ga je že naskočila. Da bi ga zverina ne potegnila za seboj, se je vrgel na svojo pisalno mizo. Od tu je še enkrat, dvakrat ustrelil v tigra, ki je tulil, da je šlo skozi možgane, in ki ga je bil že prvi strel podrl na tla.

Tedaj je v velikih skokih pridrvel Sejtjan iz sosednje spalnice. Tudi njega ni bilo moči več spoznati: kar besnel je in je bil pripravljen, da svojega gospodarja raztrga.

Le kaj je šnilo v te dve, doslej tako dobrohotni ukročeni živali?

Hludov je utegnil razmišljati o tem, zakaj vpravkar se je tudi Sejtjan pripravil za naskok. Brž je dvignil samokres videč, kako je strahotni nasprotnik v velikem loku frčal proti njemu. Miza se je prevrnila in tedajci sta se človek in zver vatlja v divjem klobuču po preprogi. Koliko časa je trajalo to besno valjanje. Hludov ni mogel pozneje nikoli povedati.

Ko je služinčad, ki sta jo prebudilo rjovenje in streljanje, prišla v sobo, je našla Hludova nezavestnega in vsega krvavečega pod mogočnim trupom tigra, ki ga je bila krogla zadela.

Hludov se je dolgo boril s smrtjo, slednjič je zmagnalo njegovo krepko, zdravo telo.

Prav tisto strašno noč pa je v daljni Buhari na tisoče kilometrov daleč od prizorišča boja s tigrom, umrl stari Kadir. Umrl je pokojno in vdanost. Ko so ga drugo jutro dobili mrtvega na ležišču, mu je zadovoljen smehljal obkrožal ustnice.

"Šuščaj," bo rekel marsi kdo.

"Kizmet!" pravi mohamedanec ob tej priliki in se ponižno vda v nerazrečljivo voljo Stvarnika.

Andrejančev Tone

Mladostni spomini najstarejšega fanta v Poljanski dolini.

Nadaljevanje PIŠE JOHN BATICH

"Kaj pa, ko si vse obkrožil, ali si v Idriji tudi bil kdaj," sem ga še povprašal.

"Ja, to pa ja. V Idriji vem, da ne bom več tolikokrat kot sem že bil. Pri Fari, tam je bila gostilna 'pri Poldet'. Tu je bila omožena Peršutnikova Anzula, s katero sva se dobro poznala. Tam je bila tudi dekle, ki je malo gledala za mano. To so izvahali knapovski fantje, seveda jim to ni bilo všeč. Bili bi se me lotili, toda ker sem pa odločno nastopil in je bil gospodar več ali manj na moji strani, jim je upadel pogum."

"Nekoč pozno jeseni, ko je bil pri nas že zapadel sneg, šel sem z Mežnarjevim Janezom in kovačem Pekalcem, ki sta šla na semenj k sv. Luciji. To je daleč tam doli, eno uro od Tolmina. Šli smo z sanmi. Janez je vlekel s seboj svojo drobnarijo, kovač pa sekire in drugo ostrino. Do Žirov smo že še lahko prišli od tu mimo Ledin. Podmelca, do Raspotja, še tudi. Od tu pa smo videli, da je v nižini, to je v Idriji in doli po Tolminskem vse kopno. Prišli smo s sanmi v Idrijo, toda 'pri Poldet' smo jih morali za voz zamenjati. In šli smo naprej po lepi in prašni cesti. Nam se je čudno zdelo, da pri nas je bilo toliko snega, tam pa brez njega. Med potjo je prisedel k nam plečat možak, ki se je z nam peljal do Podtrebuše. Ker je bil zgovoren mož, smo se veliko pomenili; kako je pri nas in pri njih. Vprašal je nas: — Ma ben, kje, da bomo obstali in krmili. Jaz se mu hitro odrežem, da v Podtrebušu, pri Koritarju, ali pri tistem hudem dedcu, kjer je gostilna. Pridemo tja, in se ustavimo. Bilo je pri Koritarju. Jaz povprašam, kje je gospodar. Mož odgovori, 'to sem pa jaz.'"

Tone pravi, da kako mu je šlo po glavi, ker je mislil, da ga bo mož takoj vrgel ob tla, ker je imenoval njegovo gostilno pri "ta hudem dedcu". Pa ni bilo nič takega, mož je bil nas zelo vesel in se smejal, ko je nam nosil na mizo. Koritar je imel navado, da se je hitro ujezil za vsako malenkost, in nemalokrat je svoje goste zmetel z gostilne, ker se mu niso prav obnašali. Po kratkem odpočitku, so pot nadaljevali, in na predvečer sejma so že bili pri sv. Luciji, kjer so pripravili štante za drugi dan. Z Janezom sta napravila dva štanta; pri enem je prodajal Janez, pri drugem Tone. Kovač je pa tudi razstavil njegovo železnico v bližini,

tako, da so se mogli pogovarjati kako, da jim gre kupčija.

Tone pravi, da so njega bolj oblegali kupci kot Janeza, posebno ženske. Ni pa maral za to. Vsled tega, pravi, da je marsikatero stvar dražje nastavil, da bi jih s tem malo odganjal. Toda pri vsaki stvari so mu zahtevano ceno dopolnile. Tone pravi: "Prišlo je k štantu dekle in vprašalo, koliko, da stane vratna verižica. Povem ji, da 35 kr, mesto 30 kr. kot je bila prodajna cena. Dekle pogleda mene in v verižico in pravi: — 'Ma ben, zavite!' in mi odšteje 35 kr. Seveda sem oddal vse Janezu. Prodalo se je dobro, in smo se skoraj prazni vračali nazaj. Kovač in Janez sta že morala vedeti, da se pri sv. Luciji dobro opravi, drugače bi ne bila šla na tako dolgo pot v negotovost. Nazaj grede smo se seveda tudi še oglasili pri 'ta hudem dedcu' v Podtrebuši, kjer smo se zopet založili za pot do Idrije."

"Ja, ja, v Idriji sem pa bil. Še v idrijskem farozu sem bil parkrat," je dodal Tone, in pocedilo so mu po fajfi slin, ko jo je prižgal. Pri tem nisem mogel drugače, kot da sem pripomnil, "pa kot zgledata ti je vselej dobro izpadlo, zato se ti slincede."

"Ja, pol litra ga je bilo vsakokrat in še pri njem (dekanu) sem sedel in sunko ali kaj drugega prigrizeval. Saj sva se še iz Loke poznala, ko je bil za kaplana. Bog mu daj dobro!"

Zopet sem moral Tonetu pripomniti: "Tone, ko si okrog lazil in bil pri ljudeh vseh sort, snedel in spil si pa veliko dobrega, več kot jaz, če sem bil prav v Ameriki..."

"Ja, to pa lahko pravim, da sem več dobrega užil, kot si ti. Ti si jedel le to, kar so ti dali, a jaz sem pa to, kar sem hotel sam. Pa tudi plesal. Žihar pravim, da sem več plesa naredil kot marsikdo v fari, in ko bi plesal ne bil, bi me morda že ne bilo več."

"Pa tudi pravim, da kakor je malo dobrega žganja za dravilo, tako je tudi, če se z žensko malo zavrtiš. Stari Urbanc je dejal, ki je plesal, ko je imel 86 let, da se še ni nikdar tako dobro počutil, kot kadar je plesal in je imel ples za prvevrstno zdravilo."

"No, Tone, le popravi fajfo in prižgi in povej mi kako se ti je godilo, kadar si bil z dr. Tavčarjem na lovu." "Tone prižiga in briše fajfo."

"Ja, to je pa bilo velikokrat. Vsako jesen je Tavčar priredil lov, enkrat na to stran, drugič

na drugo. Na lovu je vedno tudi povabil svoje ljubljanske in pa druge prijatelje. Poleg domačih lovcov ni manjkalo tudi mene. Bil sem lovec, in nosač ob eneti Velikokrat smo po več dni hodili po gozdovih, in tudi veliko ustrelili, največ zajcev. Jaz vem, da nisem nobenega. Če je pridiral mimo mene zajec, sem si mislil, če te drugi nebo, jaz te ne bom, mi nisi napravil nobene škode. Rad sem pa prepuštil drugim gospodom lovcem, ki so se že šli za nekaj, če so podrl s strelom ubogega zajca."

Posebno pravi Tone, da so mu v spominu, ko so po daljšem tavanju po gozdovih, prišli vsi lovci skupaj in počivali. Med tem odmorom so navadno pogledali v svoje nahrbtnike. Ej, to je dišalo, ker je izmed naših domačih lovcov vsak vzel seboj na lov najboljšo kar je imel. Kaj še le drugi gospodje, za katerimi so še z vozom pripeljali do določenega mesta.

"Kaj misliš, kaj vse je bilo, in kaj vsega vajeni želedeji morajo prenesti?"

"To je bil lov," pravi Tone. "Seveda bili smo pa vsi vsega deležni, kolikor je kdo hotel, kar je prav prišlo tistim, ki so premalo ali nič svojega imeli s seboj."

Tone sam pravi, da se je vedno Tavčarja držal in bil tako z vsem preskrbljen.

"Nekoč smo imeli lov v Zali, to je v Tavčarjevemu najprihljubljenem lovišču, ki se razprostira med Lučami in Žirovskim vrhom. Velik kompleks gozda, ki ga je pokojni Tavčar ovekovečil v svoji povesti 'V Zali'."

Tu smo lovili, obtekla nas je noč in to soboto večer. Lovcem se ni kazalo vrniti domov v kaplana. Bog mu daj dobro!"

Ustavili smo se pri Trčku.

Na prvi pogled na nas lovcve, so se nas malo ustrašili, ker so pa videli, da smo le lovci in ne roparji so se nas razveselili. Gospodar nam je kar hišo prepuštil, češ tu lahko ležite, kuhate in počenjate kar hočete. "Jaz se vam bom že umaknil, pravi, 'da vam ne bom v napotje.' To je nas, posebno gospode lovcve zelo razveselilo, ko so videli uljudnost in naklonjenost preprostega hribovskega kmeta. Tedaj so nam lovcem in nosačem ukazali, da smg znosili skupaj ves provijant, kar so ga gospodje še imeli. Eni so šli zakuriti v peč, drugi so pripravili ponve in lonce, ostali so pa šli po godee, fante in dekleta. Celc iz Betajnovne so sem prišli fantje. To smo plesali, jedli, pili in cvrtli celo noč."

Nadaljevanje pride.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meneca

27. junija:	De Grasse v Havre
28. junija:	Aquitania v Chebourg Normandie v Havre Hamburg v Hamburg
30. junija:	Bremen v Bremen Mauretania v Cherbourg
JULIJA	
1. julija:	Champlain v Havre Rex v Genoa
3. julija:	Nieuw Amsterdam v Bolognue
5. julija:	Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg
6. julija:	Ile de France v Havre
7. julija:	Europa v Bremen
8. julija:	Conte di Savoia v Genoa
12. julija:	Normandie v Havre Hansa v Hamburg
14. julija:	Vulcania v Trst
15. julija:	Aquitania v Cherbourg
19. julija:	Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg
22. julija:	Rex v Genoa Ile de France v Havre
24. julija:	Bremen v Bremen
25. julija:	Nieuw Amsterdam v Bolognue
26. julija:	Hamburg v Hamburg
28. julija:	Saturnia v Trst
29. julija:	Mauretania v Cherbourg Champlain v Havre
AVGUSTA	
2. avgusta:	Europa v Bremen
9. avgusta:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg New York v Hamburg
5. avgusta:	Conte di Savoia v Genoa
8. avgusta:	Ile de France v Havre
9. avgusta:	Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
11. avgusta:	Bremen v Bremen
12. avgusta:	Rex v Genoa
15. avgusta:	Nieuw Amsterdam v Bolognue
16. avgusta:	Deutschland v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
19. avgusta:	Champlain v Havre
22. avgusta:	Europa v Bremen Vulcania v Trst
23. avgusta:	Hamburg v Hamburg Queen Mary v Cherbourg
24. avgusta:	Ile de France v Havre
26. avgusta:	Mauretania v Cherbourg
29. avgusta:	Bremen v Bremen
30. avgusta:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bolnjakovo jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK